

העורך הראשי:
אורי אבנרי
ראש המערכת:
שלום כהן

עורך משנה, כיתוב:
מיכאל אלמו (ומני)

עורך משנה, חדשות:
משה בראפרים

הצגה הראשית:
פול גולדמן

עורכי מדורים:
משתתפים קבועים:

מיכאל אלמו, יחיאל בשן, נצה גבי, ירוחם נבק, חבר תרמודור.
ראש מערכת, ירושלים:
דוד ובייגנר
מ"מ ראש מערכת, חיפה:
חיים כרמל

סופרי חוק:

מונטי גייבוס, גבריאל גורן, שמואל מירון
מו"ל: העולם הזה בע"מ מודפס: דפוס ישראל בע"מ ת"א

השכונות הפזורות

רחוב גליקסון 8, תל אביב
(ליד היארמון "אח"ל")

ת.ד. 134, טל (ומני) 66786
מען למברקים: "עולמפרס"
משרד המערכת בירושלים:
רחוב דוד המלך ירושלים.
מול משרד הספר.

212' 22

בוז לעירום

קראנו שהמועצה לביקורת פרטים סקרה להוציא את המונחה של דימה הרומחה כנראה מן הרשת בתואר (העולם הזה 806, 808) בקשר לכך הייתה מצויה את ההצעות הבאות: (א) להוציא צו האוסר על הציינים והפסלים לצדד או לפסול נשים ערומות. (ב) לאסור את הבאת המונחות של ג'ורג' מייגאן, ניהו האחרים שציירו תמונות המורידות את מוסר הקהל.

דוד בן-משה, תל-אביב
תודתי נתונה בזה לפגועה על שקיפתה, מן המרס בת אדם, מונחה פונדורית מאד של נערה רוחצה באמם. אבל כרצוני להסב את השומתי לבו של הארון הנכבד היושב על מרכות הקורות שבסדר מצויה המונה איומה לא פחות: תינק משתי. מדוע התעלם מפונדוריה זו?
אלכסנדר הדרי, גבעת השלושה
מבקר הפרטים הספרדי בוגולא אמר פעם: "הצנזור הוא בדרך כלל פסל". כפי הנראה לא שמע על הצנזור הישראלי.

הגו נקדי, הרצליה
בעית הצנזורה מתריסר והולכת... רק לעתים רחוקות מתגלית טפח מעברות המוסר הקרוי אמוציה לבקור פרטים ומחזות... מוסר מזור ומספח... האם לא כדאי, למען האובייקטיביות (ובכדור) למנוע התקפות בלתי מבוססות על הצנזורה, שי תכרישו לבדיקה רצינית... (בתנאי) שגם ל צנזורה תנתן רשות הריכוז?
אברהם ירשון, תל-אביב
העולם הזה מקבל את הצעתו של הקורא ירשון, ישמח לתת למועצה לבקורת פרטים ומחזות אפשרות להסביר את עמדתה.

שחצנות מוד שחצנות

אני מתפלל על כל הקוראים (העולם הזה 808) שלא הבינו את מירת ההומור שבבמרו של דן בן אמר (העולם הזה 808)... זה היה שחצן צבירי (אך על פי שדר, כמובן, איננו צבירי). נכון שיש מן מירה רכה של שחצנות. בן אמר משום השב בשחצנות על התקפה שחצנית עליו משום שבי טבח... כאשר שני שחצנים מריבים ביניהם פגוחן להתמסר על זה.

עקבו ספורטיבי

עורך מדור הספורט הוא, כידוע, איש מכבי ודבר זה מובלט מאד בכתבות שלו כגון חמורו, כגון על התריות ההתאגדות והתכונן שבחם נראה כבדור שהוא מחלל את מכבי (שלא בצדק). הגני איש הפועל מושבע ולכן נמנעתי מאד. מאיר דרסקי, בני-ברק
גם אנשי מכבי רבים נפגעו מכתבות הספורט של העולם הזה. האמת לא פגועה.

ציון לעורך

הגיע הזמן שתענון יעריך בלי שניאות דקדוק המלה "מי" החוזרת מידי פעם בתוך נקבה גריבוני להיות זכר. דוגמה המשכוכי שערך: "סי שלש. צירף להיות פי שלשה. מענין אותי לדעת מה היה הציון שקיבל עו"ד בדקדוק עברי."

יצחק יוספי, גבעת רמב"ם

הקורא יוספי טועה. גם "פי שלש" וגם "פי שלוש" נכונים לפי הדקדוק.

רצינות?

כשקראתי את הסיפור הפונדורני "הילד מי כאל והאבה הנדולה" (העולם הזה 808) נאלצתי למספק לצעירי, אם העולם הזה הוא עתון רציני. דן ארלי, רמת גן
ספוריו של יחיאל בשן (העולם הזה 802 וכו') עוררו את התענינותי והתענינות חברי וחברתי. היו אלה ספורים מוחזים ואנו מצפים להמשכם. גניה שפלה, תל-אביב

מחיר הקריאה

בקשר לשאלתו של העורך בדברו לקוראים (העולם הזה 807), הריני סבור כי כדאי להוציא מוסף נפרד קבוע במקום להגדיל את מספר ה"עבודים. המוסף ימכר לחוד ויוכל להופיע אסילו ביום אחר של השבוע. לקוראים יהיה קל יותר לקנות את המוסף מאשר לחשוב שמחיר העתון עלה.

צבי לבני, רחובות
...הייתי מוכן להוסיף 50 פרומה ולקבל מידי הקיוסקאי גליון בן 20 עמוד.

עוזי וינונבלד, בני-ברק
...המוספת החומר תהיה לקוראים לתועלת, ותמן להם דברים חרישים שיוכלו לפרסם מהם. אני חושב שאם הגליון יעלה 250 עד 300 פרומות, כל אחד יקנה את הגליון בחפץ לב ובכבוד.

ראובן איינהורן, חיפה
...השער הנכתי הוא שער טוב ואינו רואה בכל צורך שתשנו אותו. "אל תביט בקטנו אלא בכה שיש בו".

מאיר ברנתן, בני-ברק
...השער בצבעים אינו דרוש לי. אני קונן את העתון לא כגלף יופיו אלא כגלף תוכנו...
יחיאל ברשלום, תל-אביב

אופי בלתי מפלגתי. יעשה כל אחד קיבוץ את עבודתו ואת תפקידו מבלי להתחשב במפלגותיות. יישבו איש במהנהו ואיש על דגלו, כארבעת כותלי ביתו, ואולי לפעמים רק בתוך ליבו. רק אל יתערבו מנהיגי המפלגות.

לאומי קובלבסקי, נתניה

הגנת המשפחה

הקורא מוציא מן... הידיעה אודות אנטון קפלן (העולם הזה 804) את המסקנות הרצופות כיו שורותיה: (א) המשפחה (של המדינה הדימוקרטית ביותר במזרח התיכון) מפלה לרעה נוצרים. (ב) משרת אנשים התקופות ארוכות לא עזב בכפם. (ג) מנרשת אותם מהארץ. כשדבר זה נראה לה רצוי, ללא מתן נימוקים המתקבלים על הדעת.

אלו הן האשמות כבדות על המוסד לכפחון ציבורי. מדוע לא נטחשו אותם בבירור ותפיתו אותם בפני הנאשמים, תיכפו עליהם להתנונן, או לפחות לקבוע עמדה? מדוע לא פרסמם באמת ידיעה את נימוקיו של הצד השני, המשי"טה?

הנכנסים מרירות על ידי ניגוס רשנות אנושיים הומניטרים ללא שכנוע עובדתי שכלי.

אריה ג'מור, תל-אביב
היתה זו הכתבה השניה על המקרה הטרגי. הפרטים לא נחשפו והמסקנות היו ברורות לגמרי.

הסתת העתון

אני מודרך בתנועת הצומים: במעולה ביום השבת הבאתי עמי את גליון העולם הזה (807) כדי לקרוא בפני התניכים את הרשימה "מות האזיז" על הספורטאים נ"ים תורס. משראו (הצד) את העתון, החלה ההתמרמרות ובמשך כל זמן הקריאה היו המרעות.

היות ונשאר זמן, החלטתי לברר את הענין ולשאל מה יש להם נגד העולם הזה. כולם החלו לצעוק שהיו עתון מסית, מריח ומכוון לפשע. נתיי להם את הגליון, בקשתי שראו לי אישה מסיתים. הם פרסרו ואמרו שבמקרה, באותו גליון, לא מצאו היתה. כאשר ספרתי זאת לראש השבס, אמר שהם צודקים.

עמי שטרק, ירושלים

חיקוי ללא אישור

אותם העתונים בעלי "האף המרמס", שבימים עברו היו כקופי מפלגות איוו חזרת ביקורת מוללת לנסיכים, ראו לתיכנ תניעו אחד מן הקרטי באחד מליגותיו האחרונים כתבה על עתונכם. ואילו את המוכים כקופי בעתונות ראש את אלה המתקים את עתונכם ללא רשות.

אביבה גנדל, תל-אביב

בחירה פמלית

העולם הזה (806) פרסם, תחת הכותרת "בשר חזיר - כי או לא?", את צילום של משה שכסביסקי, מלצר במלון קפארי. (קמפיסטיק) הוא ידועי דתי, אך למשפחה דתית. איננו מניש שטר חזיר ובמלון קפארי, הוא עובד. רוב זה שש שנים אין מנישים בשר חזיר.

על כן הוא נפגע על ידי פרסומכם שהציג אותו כמלצר הצריכה של בשר חזיר, דבר העומד בניגוד למצפוננו ושם אותו לבז וללעז כהוג משפחה, ידועי ומכריז.
ד"ר ס. חלף, עיר, תל-אביב
העולם הזה מצטער אם פלע ברשותיו של הקורא משה קספיצקי, שתמונתו שימשה מן טרה סמלית בלבד, בבחורה מתוך כמה עשרות תמונות מפני שהופעתו ציינה אותו כמלצר האופייני ביותר בתל-אביב.

אינני כלל דתי, אך אני נגד אכילת חזיר. בחיותו בן 16 עליתי לשר אנה נורבית ולא עלה על דעתי לבקש יחס מיוחד, למרות שלא ראיתי חזיר ולא אכלתי ממנו קודם מעולם. אך בארוחת האחרים הראשונה, כשהושגה לי צלחת מלאה בשר חזיר צעק אחד הקצינים על המניש: "מה אתה נותן לו בשר חזיר, חזיר שכמותך, אינך יודע שהוא יהודי?"

אשר התשואל, חיפה

מציצת האצבע

מכתבו של ד"ר נת, מנהל לשכת השר במשרד התינוך והתרבות (העולם הזה 808) סמלך את האמת. משרת פניתי לשר התינוך לפרסם לערוך ענינה ענינה בקשר לנורמים האמיתיים לסילוק בני אריה בנדס מפנימיה בית הספר הימי. הייתי משוכנעת שהמועצה על סיקוח בית הספר לא תעלם מפניו הספרדו האחראי כלפי הציבור. יסלמו את המבוכה ממנו רצינות ובכנות. כל יקירו כואת לא התנהלה. לא בני, לא חבירו לכתה. לא מודיקו השיר, לא מוריו ומנהלי העבודה. לא אמר לי החוסמ להיות נתקרים בי הקירה גלויה.

כנראה... שלשכת השר חוששת מפני משהו... דינה אריאל (בנדס), תל-אביב

ירושת הימלר

העובדה שרבים מהסמים לאמץ יור (העולם הזה 807) בגלל זה שמוצאו מעדות המזרח מראה כיצר השמיעה תרבותו של הימלר על עמנו. ראובן הרבסט, בר-שמן

השנה החליטו הידידים להפוך את המדורה למסורת קבע. להעלות בה את זכר הזקן בצורה שהזקן היה רוצה בה. באמצע המעגל ישב יורמי שדה, בן הזקן. בצורת כריכי נקיץ פיתה מוסה (פינקל) את החבראי לשיר את השירים הנושנים, מול אורות רמת גן שקרצו מרחוק. שעה שהאש ורוח הקודש חיממו את הפרצופים.
לא היו מקודות, לא היתה רשמיות, לא היתה שררה. היתה רוה.

ריחמה על מני המדורה עובדה שאיש לא רצה להודות בה בגלוי. היה זה הגיל. איני מתכוון, דוקא לראשי הישיבה "תניכי הקורס הראשון לרוגאטקות של ההנהגה". או למלמטאות החתיקות, שקסצו מד פעם הביתה (במכוניות הפלמחאים החתיקים) כדי להודא אם התינוק ישן. אני מתכוון לצעירי רים - שכולם התלבטו על סף שנות ה' שלושים.

לפתע תקפה אותי מחשבה נוראה, שלא יכולתי להיפטר ממנה. הנה היא לפניכם: יש בארץ דור שעבר את מסגרות ההת' נדבות, שנשא על שכמו את כל המחחרות ואת מלחמת העצמאות, שהקנה לעצמו הר' גלים של הקרבה עצמית, הוזכר מה הם חיים של תוכן ומה היא מרות של אידאל. דור זה לבדו מסוגל להנחיל דפוסים אלה לדור הבא אחריו בעיר; לא בצורת ציונות כתובה על גבי יור, אלא בכוח הדוגמה ה' אישית החיה, בכוח המנהיגות הבלתי-אי צעית. אולם הוא הולך ומתרחק מגיל הנוער, ובעוד שנים מועטות מאד יאבד לו כשרון זה, המגע הבלתי-אמצעי עם אחיו הצעירים. מה זו התגדבות והקרבה עצמית, מה הם חיי-תוכן שאינם מסורים לתועלת האישית, מה זו משמעת מתוך הכרה. השנתון הראשון שלא עבר את מלחמת העצמאות הגיע לגיל 22. כשיגיע לגיל 25 יהיו, בעיני ישראל גלילי ויגאל אלון בחוקת "הדור הקורס".

המסקנה? כדברי המשורר: הזמן עובר, כל יום החולף מבלי שדור הקסטל ינסה לכפות את רוחו על הבאים אחריו, יום אבדו הוא, יום שאין לו תחליף, היום, בו ייסגר השער סופית על כושר-המנהיגות של דור זה, קרבו. יהיה זה יום שחור באמת.

אורי אבנרי

מכתבים

מגיש הכסף

1948 - בחורים עבריים שופכים את דמם למען המולדת. כרטיסים להשיג (חינם) אצל או"ם.
1958 - בחורים עבריים מפנינים ברמת-גן. כרטיסים להשיג (לא כל כך חינם) אצל שר האוצר הישן!

אשמת האחרים
יצחק גסנר, תל-אביב

קל להם למנהיגיו לשבת במשרדיהם ולהכניש את דברי עצמם. כלום לא כל לו לאבא אבו להבית 200 אלף צעירים אשר ימיתו לפען מטרה אשר אינה מטרה (העולם הזה 808)? עתון הממשלה דבר מאשים את הערבים ברצח זה בציוני, מפני שבאילו רצו להתקם במת"ש בים בכפר הנפוש. קל להאשים בתוקפנות וכיני תיים להיות תוקפני.

עבודה בלתי מפלגתית
העולם הזה (803) מביע את דעתו על פרשת יריחנה. דעתי היא כי הקבוצים יכולים לשאת

שילומים מפוצצים
כתבה-השער על שניר (העולם הזה 808) היה חמאמר הרציני ביותר שנכתב אי פעם בעתונות העברית על ענין השילומים. אני מסיר את הכובע לפני עתון אמיץ.

ד"ר ב. לוינסון, תל-אביב
...מה הענינים? מהכים לעור מצצה?
יוסף גלי, חיפה

לו שילכו עורכי העולם הזה את כל קרוביהם בכבישי אושוויצ'ים, יתכן שחתי מות אוכי"ט טיבים, צלילי-דעת ואחראים...
אסתר ברזילי, ירושלים
אנחנו יכולים לשנוא את הנרמנים, אולם אין השינאה האישית יכולה להשפיע על יחסי מדינות. אחרי אלפים שנה עלינו למסוד שוב תכונה חשובה: הכוח לשכונה...

מדרכי גרצמן, טבריה
הידיעה כי הנרמני אריך לים ביקר בארץ הדתומה אותי. איפה היו כל שאר העתונים? האם קיים קשר השאי להסתיר את מעשי תבלה האלה?

שמואל קולמן, תל-אביב

המדור החקלאי
היררה הוא אז בלאס. לא התחתן עוד פעם ואז נולדה לו בת. חתי יש להתחיל בדריעת חורף?

הערה להיפסוריה
א. תפ"א פ"ח יוט העצבנות תשי"ג עבר, מיד לאחר קבלת ההל-חאה מקרן היסוד.

צבא
תקציב לשנת הכספים תשי"ד
הוצאות כלליות — 25.292.131 ל"י
הוצאות קטנות — 25 ל"י
הוצאות חגיגות: יום העצמאות — 152.132.592 ל"י